

MAT Á ÁHRIFUM LAGASETNINGAR*

– sbr. samþykkt ríkisstjórnar frá 10. mars 2017

*umfjöllun um einstök efnisatriði misjafnlega ítarleg, eftir umfangi máls og eðli

Málsheiti og nr.	Breyting á lögum nr. 48/2011 um verndar- og orkunýtingaráætlun (vindorka ofl.)
Ráðuneyti	Umhverfis- orku-, og loftslagsráðuneyti.
Stig mats	☒ Frummat, sbr. 1. gr. ☐ Endanlegt mat, sbr. 10. gr.
Dags.	22. september 2025

A. Greining og mat á fjárhagslegum áhrifabáttum fyrir ríkið

1. Áætluð fjárhagsáhrif fyrir ríkið vegna helstu breytinga og ráðstafana sem felast í fyrirhugaðri lagasetningu, þar sem tilgreindir eru sérstaklega áhrifabættir á fjárhag ríkissjóðs

Um er að ræða væntanlega breytingu á lögum nr. 48/2011 um verndar og orkunýtingaráætlun er snúa að meðhöndlunar á vindorkukostum innan áætlunarinnar auk þess sem gert er ráð fyrir ákveðnum breytingum er snúa að verndarflokki rammaáætlunar. Ekki er gert ráð fyrir að þær breytinga sem áformaðar eru hafi umtalsverðan varanlegan kostnað í för með sér fyrir ríkissjóð.

- Hvaða fjárhagsgreining, rekstraráætlanir, reiknilíkön eða önnur áætlanagerð hefur farið fram við undirbúning fjárhagsmatsins?
- Helstu forsendur sem áætlanir byggja á og næmni niðurstaðna fyrir frávikum
- Eru fjárhagsáhrif tímabundin eða varanleg? Tímabundin og varanlega áhrif.
- Skorður sem eru settar fyrir útgjöldum og hvatar sem geta haft áhrif á útgjaldaþróun
- Aðskilin umfjöllun um brúttóáhrif á tekjuhlíð og gjaldahlíð en einnig tilgreind nettóáhrif á afkomu
Á ekki við.

2. Tekjubreytingar

– Á ekki við.

3. Útgjaldabreytingar

– Á ekki við.

4. Eignabreytingar

– Á ekki við.

5. Aðrir áhrifabættir varðandi ríkisfjármál

- Samræmi við viðmið og sjónarmið um fyrirkomulag á útgjaldastýringu og umbúnað í fjárlögum
– Á ekki við.
- Samræmi við viðmið um framsetningu fjárlaga og reikningshaldslegan grundvöll samkvæmt lögum um opinber fjármál
– Á ekki við.
- Uppbygging skattkerfis og tekjuöflunar ríkissjóðs
– Á ekki við.

- d) Forsendur og umbúnaður þjónustugjalda – lagakröfur
– Á ekki við.
- e) Rekstrarform ríkisstarfsemi
– Á ekki við.
- f) Opinber innkaup og útboð
– Á ekki við.
- g) Eignaumsýsla ríkisins
– Á ekki við.
- h) Réttindi og skyldur ríkisstarfsmanna
– Á ekki við.
- i) Ríkisstyrkir og ívilnanir, þ.m.t. samræmi við reglur ESA, sbr. 61. gr. EES-samningsins. Ath. tilkynningarskyldu með tveggja mánaða fyrirvara.
– Á ekki við.

B. Samræmi við útgjaldaramma og fimm ára fjármálaætlun – fjármögnun

1. Hefur verið gert ráð fyrir þeim fjárhagsáhrifum á málaflokk sem leiða kunna af samþykkt frumvarpsins:
 - a) í gildandi fjárlögum Nei
 - b) í fjárlagafrumvarpi komandi árs Nei
 - c) í fimm ára fjármálaáætlun ríkisstjórnarinnar Nei
2. Hafi ekki þegar verið gert ráð fyrir útgjöldum við verkefni, hvernig er þá ætlunin að finna þeim stað innan útgjaldaramma málaflokks t.d. með tilfærslu fjármuna eða með því að draga úr öðrum útgjöldum?

Vinnan er ekki kominn á þann rekspöl að hægt sé að gera grein fjárhagsáhrifum sem kunna að leiða af samþykkt frumvarpsins. Ljóst er hins vegar að umrædd vinna er hluti af vinnu við gerð rammaáætlunar samkvæmt l. nr. 48/2011. Gert er ráð fyrir að útgjöld vegna þessa verkefnis rúmist innan fjárveitinga málefna sviðs 17 Umhverfismál.

3. Tengist einhver ný eða aukin tekjuöflun verkefninu?
Á ekki.

C. Efnahagsáhrif – áhrif á atvinnulíf, vinnumarkað og samkeppni

1. Hagræn áhrif á heildareftirspurn og einstaka markaði – hagstjórnarsjónarmið
– Á ekki.
2. Áhrif á fyrirtækjaeftirlit og reglubyrði, hversu mörg fyrirtæki verða fyrir áhrifum og hvers konar fyrirtæki? Einföldun laga eða stjórnsýslu? Leitað umsagnar ráðgjafarnefndar um opinberar eftirlitsreglur? Sbr. lög nr. 27/1999.
– Á ekki.
3. Samkeppnisskilyrði
 - a) Líkur á því að fjöldi fyrirtækja á markaði takmarkist með beinum hætti vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin felur í sér einhvers konar einkarétt, leyfiskerfi eða kvóta)
 - b) Líkur á því að fyrirtækjum á markaði fækki með óbeinum hætti vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin felur í sér aukinn kostnað við inngöngu á markað eða tekur aðeins til hluta starfandi fyrirtækja)

- c) Takmarkanir á möguleikum fyrirtækja til þess að mæta samkeppni vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin hefur áhrif á verð fyrirtækja eða eðli vörunnar t.d. staðlar eða ef aðgerðin takmarkar sölusvæði, svigrúm til að auglýsa eða til að ákveða hvernig vara er framleidd)
- d) Takmarkanir á frumkvæði fyrirtækja til að stunda samkeppni með virkum hætti vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin felur í sér að fyrirtæki verði undanþegin samkeppnislögum eða ef fyrirtæki bera skyldu eða eru hvött til að skipta með sér hvers konar viðskiptalegum upplýsingum)

– Á ekki við.

D. Önnur áhrif

1. **Áhrif á fjárhag sveitarfélaga, sbr. 129. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011**
 - Ath. að skylt er að leggja slíkt mat fyrir Samband íslenskra sveitarfélaga til umsagnar og tilkynna niðurstöðu máls til samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytisins
 - Á ekki við.
2. **Áhrif á frelsi til að veita þjónustu (með eða án staðfestu á Íslandi)**
 - Ath. tilkynningarskyldu til ESA með fjögurra mánaða fyrirvara, sbr. 1. og 2. gr. reglugerðar nr. 666/2011
 - Á ekki.
3. **Áhrif á tæknilegar reglur um vöru og fjarþjónustu, sbr. lög nr. 57/2000**
 - Ath. tilkynningarskyldu til ESA með þriggja mánaða fyrirvara, sbr. 1. og 2. gr. reglugerðar nr. 666/2011
 - Á ekki við.
4. **Áhrif á byggðalög**
 - Á ekki við.
5. **Áhrif á frjáls félagasamtök**
 - Á ekki við.
6. **Áhrif á jafnrétti kynjanna**
 - Á ekki við.
7. **Áhrif á lýðheilsu**
 - Á ekki við.
8. **Áhrif á menntun, nýsköpun og rannsóknir**
 - Á ekki við.
9. **Áhrif á möguleika einstaklinga og fyrirtækja til að eiga samskipti þvert á norræn landamæri**
 - Á ekki við.
10. **Áhrif á stjórnsýslu, s.s. hvort ráðuneyti og stofnanir eru í stakk búin til að taka við verkefni**
 - Á ekki við.
11. **Áhrif á stöðu tiltekinna þjóðfélagshópa, s.s. aldurshópa, tekjuhópa, mismunandi fjölskyldugerðir, launþega/sjálfstætt starfandi/utan vinnumarkaðar**
 - Á ekki við.
12. **Áhrif á umhverfi og sjálfbæra þróun**

– Með frumvarpinu er gert ráð fyrir að leggja til leiðir til að skýra málsmeðferð og meðhöndlun virkjunarkosta í vindorku innan rammaáætlunar og getur orðið liður í því að stýra slíkri uppbyggingu til hagsbóta fyrir umhverfið og sjálfbæra þróun.

E. Niðurstaða mats – með vísun í fylgiskjöl ef við á

1. **Samandregin niðurstaða fjárhagsáhrifa fyrir ríkissjóð – heildarútkoma varðandi tekjur, gjöld, afkomu og efnahag**

Ekki er gert ráð fyrir viðbótarkostnaði hjá ríkissjóði. Gert er ráð fyrir að sá tímabundni og varanlegi kostnaðar sem hlýst af breytingu á lögum um verndar og orkunýtingaráætlun rúmist innan fjárheimilda málefna svið 17 Umhverfismál.

2. **Önnur áhrif en bein fjárhagsáhrif, álitamál eða fyrirvarar sem ástæða þykir til að vekja athygli á**

Á ekki við.

3. **Samfélagslegur ávinningur veginn á móti kostnaði og fyrirhöfn (ekki gerð krafa um tölulegt mat)**

Samfélagslegur ávinningur kann að vera verulegur af skýrari reglum um hagnýtingu vindorku og eflingu verndar svæða sem falla undir verndarflokk áætlunarinnar.

F. Til útfyllingar vegna endanlegs mats – breytingar frá frummati

1. **Voru áform um lagasetninguna ásamt frummati á áhrifum kynnt fyrir FJR?**
2. **Eru helstu efnisatriði frumvarpsins óbreytt/lítið breytt frá þeim tíma?**
3. **Ef gerðar hafa verið breytingar umfram það, sbr. það frummat á áhrifum frumvarpsins sem áður var kynnt, hverjar eru þær og hver eru fjárhagsáhrifin?**